

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubiti!

Kmečki stan, sračun-stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rukopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 44.

V Ptujju v nedeljo dne 29. oktobra 1911.

XII. letnik.

Italijansko-turška vojna.

Tudi pretekli teden ni prinesel na bojnem polju posebno važnih dogodkov. Najvažnejša je bilo izjava avstro-ogrškega ministerskega predstavnika barona G a u t s c h a, v kateri je poja-

stališče Avstro-Ogrske napram vojni.

Baron Gautsch je v tem oziru povedal, da je avstrijska vlada s sporom med Italijo in Turčijo že dolgo časa pečala. Prizadevala se je, da se razmerje med obema državama skalilo. Oboje ni nameravani akciji proti Turčiji ni Italija svojih zaveznikov avstro-ogrsko in Nemčijo) obveščila. Tudi ko je vojska že izbruhnila, se je avstrijska vlada prizadevala, da najde podlago za razmiranje, a brez uspeha. Kar se pa tiče avstrijskega avstrijskih interesov v Turčiji, mora Avstrija z ozirom na velike svoje interese v Dardanskem morju in v sosednjih balkanskih državah zahtevati, da avstrijska vlada tudi takoj izpočetka avstrijske vlade. Italijanska vlada je tudi takoj odgovorila, da se bode vsega izogibala, kar bi moglo imeti kake posledice na Balkanu in da bode zlasti opustila vsako akcijo v jadranskem in jonskem morju.

To je torej stališče naše države. V naslednjem podamo poglavitna poročila od bojnega polja:

Boji v Tripolitani.

Italijani so zdaj večinoma vse važnejše delce ob morski obali zavzeli. Turki m. so obstreljevali mesto Derna. Turki so hoteli udati. Šele po hudih in krvavih bojih so bili premagani. — Tudi v mestu Hom s turška posadka ni hotela udati. Vsled tega

Na grobu.

Za praznik Vsehsvetih.

Največji kmetijski štajerski pisatelj Peter Posseger govori nekeje o tistih pokvarjenih čestnih ljudeh, ki ne znajo živeti in se bojijo smrti. Teh besed se spominjamo, kadar prihaja kmetijski večer „vseh vernih duš“ s svojo me-

Le sedi ob griču in glej na dolino smrti! Glej smrti v oko, kajti le tedaj jo bodeš razumel in spoštoval brez sovraštva ter brez bojazni! Ne boš se, leni, izmognani in prevržiti ljudje se bojijo, o! Smrt, ti večna, nepremagljiva, za vse enaka Smrt! Tisti se te bojijo, kateri so zavrnili svoje življenje, naj si bode potem v nevarnosti ali zaspantosti, v umazanem živjanju ali v lažnjivosti, v malenkostnem sovraštvu ali v redni skrbi . . .

Ali si, prijatelj, imel priliko, opazovati razne ljudi in razne stanove umirati? Zgodovina nam pripoveduje o težki smrtni borbi največjih močtev. Pripoveduje nam o smrti rimskega cesarja Nerona, ki je prve kristjane kot žive baklje

so laški vojni parniki pričeli streljati. Kmalu je bilo mesto zavzeto. — V Derna se je izkrcal en italijanski regiment. — V mestu Benghasi so Turki na zahtevo laškega admirala Aubry izjavili, da se ne udajo. Parniki so pričeli potem streljati. Ko so se italijanski vojaki izkrcali, so jih Turki hudo napadali. Boj je trajal od 9. ure zjutraj do pozno v noč. Polagoma so Italijani mesto zavzeli.

Krvavi boji pred mestom Tripolis.

Uradna poročila pravijo, da so se zgodili okoli mesta Tripolisa prav resni dogodki. Turški vojaki so mesto naskočili. V istem času so vprizorili v mestu domačini ustajo, katero so podpirali zlasti Arabci. Po težkem boju so Italijani Turke zopet iz mesta pregnali. Ustajo v mestu so zadušili s krvavo brezobzirnostjo. Italijani so proglasili v mestu vojno pravo z vojnim sodiščem. Kmalu potem so prihitali k mestu Arabci na konjih in so strastno italijanske predstraže napadli. Iz mesta pa so pričeli zopet domačini na Labe streljati. Opoludne so prijehdili Arabci sredi v mesto na bazar in so napravili velikanski strah. 200 Arabcev so Lahi vjeli. Šele ko so pričeli tudi parniki streljati, so Arabce pregnali.

Boji pri mestu Benghasi.

Obstreljevanje mesta Benghasi napravilo je mnogo škode. Ko so se Italijani izkrcali, napadli jih je 600 turških vojakov, katerim je 4000 Arabcev pomagalo. Turki in Arabci so izgubili 400 mrtvih in 800 ranjenih. Italijanski parnik „Rè d'Italija“ se je že z ranjenci v Neapel odpeljal. Poroča se, da je bilo pri bombardiranju mesta do 4000 prebivalcev ubitih in ranjenih. Izgube Italijanov so gototako velikanske. Ubitih je bilo namreč 2000 italij. vojakov.

svojemu nagonu daroval. Pripoveduje nam o ruskem carju Ivanu grozovitem, ki je kot besna zver celo življenje v potokih krvi taval; a ko je prišla smehljajoča se smrt bližje in bližje, ko je ležal car Ivan brez moči na smrtni postelji, stali so nakrat duhovi od njega nedolžno umorjenih podložnikov pred njim, in v divji blaznosti na zverinski način je izdihnil mogotec svdjo črno dušo . . . Ej, težko umirajo tisti, ki smatrajo celo življenje le za nekako pijanost! Težko umirajo tisti, ki ne poznajo v življenju nobenega gospodarja . . .

Pa kaj, prijatelj, nam je treba v pretekla stoletja hiteti! Kako umirajo dandanes ljudi? Čimveč je človek vžival, tembolj grenka mu je zadnja pijača, ki jo ponuja koščena smrt! Lahkoživci izgubijo svojo ošabnost, svoje preziranje vseh čustev in v srcu jih peče divji kës in vroče solze jokajo po izgubljenem življenju in s stoterimi mazači in zdravniki se upirajo proti tej uganki, ki je ni rešil niti najmodrejši duh in ki ji dasta zmisel edino znanost in vera . . . Vse drugače pa umira kmet. Tako je, kakor da bi napravil na smrtni postelji črto pod račune

Zadnje vesti.

Tripolis, 25. okt. Vsled upora Arabcev pustil je general Canevas domačine razorožiti. Na tisoče Arabcev se je vrglo v ječe. Mnogo se jih je ubilo. Doslej je vojno sodišče 31 Arabcev na smrt obsodilo in so bili takoj ustreljeni.

Tripolis, 25. okt. Italij. letalni stroj je opazoval ob karavanski cesti Tripolis-Cafer-Gariano velike tabore Turkov in Arabcev.

Dunaj, 25. okt. Turčija išče med vele-vlasti zaveznike. Za bodočnost se računa že s tem, da bode Italija iz trozveze izstopila.

Poslušajte, kak oderuh je kmet!

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Kakor izprevidim iz časopisja, je letošnja suša po celi državi kmetovalcem oziroma zemljiškim posestnikom izdatno pridelke prikrčila; kar je pa ostalo, je toča poklestila. S strahom gleda kmet v prihodnost, da ne bo mogel prerediti sebe, svoje družine in živine. Najhujše pa bode, kje bo vzel denar za dačo, za orodje, za družino, za delavce, za obleko in pa večjo svoto za obresti —! Zadolžiti se več ne more in ne sme in ako se isto zgodi, je on ali njegovi otroki v propadu. Postranskega zaslužka kmet nima in ga ne more imeti, ker je priklenjen k obdelavanju svoje zemlje vzgojevati in rediti živino. Res je, da ni šala kmet biti in da je kmetška gospodinja dandanes sužinja. Od leta do leta ima kmet večja plačila in žalostneje se mu godi. Zdjaj ko je kmet ob robu propada, ko se mu je skozi vso njegovo gospodarjenje vkljub pridnemu delu slabo godilo, se skače kmetu v hrbet, rekoč da je on oderuh in kriv draginje.

Proti kmetu in letos! Vnebovpjojača sleparija! Edini obilnejši pridelek je imel kmet letos pri

svojeja življenja. Le eno vprašanje pozna na smrtni postelji: Ali sem storil v življenju svojo dolžnost ali ne? In ako mu odgovarjajo plodovi življenskega dela, ako vidi zunaj polna gospodarska poslopja, cvetoče sadno drevje, zelena polja in krasne gorice, ako stoji ob postelji rdečelični vnuk z otroškimi, vprašujočimi očmi, — potem se umirajoči kmet nasmehlja in kot junak prestopi tajnostno mejo, ki loči življenje od smrti . . . Kmet zna živeti in se ne boji umreti!

Le sedi ob griču in glej na dolino grobov in na stotere lučice današnjega večera!

Pod vsakim gričom počiva eno človeško srce, vstvarjeno po Božji podobi, — počiva v večnem spanju . . . Na vso ljubezen in na vso sovražstvo pozabi mrtvo srce, na vso mogočnost in na vso revščino, — in pod to črno zemljico ne najdeš nobenih razlik! Vzemij mrtvaško glavo v roke in zamaj se bodeš vpraševal s Hamletom: Ali je bil to kralj ali berač? . . . Pod vsakim gričom počiva človeško srce, ki je pozabilo na utripanje in ki trohni polagoma po večni božanski volji . . . In ob skoraj vsakim

seno. Ker pa vsled dolgotrajajoče suše ni bilo paše, je moral kmet svojo živino z istim senom v hlevu krmiti. Otave je bilo le tu in tam nekoliko, deloma pa nič. Ali je kmet sedaj vsled obilnejšega sena na boljšem? Krompirja je tudi malo, ne pese, ne repe, ne zelja, ne detelje in ravno tako je vrezalo z ajdo. Ali v takih časih dolžiti kmeta, da je on kriv draginje, je najpodlejša laž.

Po mojem mnenju bi kazalo, da se o tej zadevi natančneje pogovorimo, na primer: naš kmet proda na sejmu ali pa doma vola za 240 kron in to je sramotna cena za kmeta. Kdor je vzgojeval in redil živino, mi daje prav. Tu pride mali dnevni zaslužek na kmeta, ako odračuni krmo. Prekupec tira vola malo dalje ter ga proda za 280 kron. Drugi mašetar ga proda tretjemu za 340 kron, ta pa dobi 400 K; in to gre skozi toliko mašetarjev, da mora nazadnje mesar za vola dunajskemu judu 500 K izplačati. Vbogi kmet, ki je z britko silo zredil živinče, je pri temu kriv draginje. Tako gre pri vinu, da stane na Dunaju v gostilnah en liter vina po 2 K 40 vin. In še več, katerega naš spodnještajerski kmet proda po 40 vin. O teh dveh slučajih sem se z lastnimi očmi na Dunaju prepričal. Gre pa tudi pri drugih živilih tako z roke v roke in na vsaki roki nekaj ostane. Kmet, ki se je trudil, da je ista pridelal in zraven tega stradal, dobi najmanj, ter se ga vrh tega proklinja, da je on kriv draginje.

Zdi se mi potrebno, da ob tej priliki odločno opomnim kmetovalce, naj ne prodajajo po sramotni ceni svoje živine in da ne odnehamo pri svojem začetem napredku. Pri tem se pa moramo obrniti na naše poslanstvo, da odločno zahteva pri mamiči vladi za izdatno pomoč v pospeševanje živinoreje. Naj bi se pa tudi vozne cene ne samo na državni ampak tudi na južni železnici znižale, da bi hasnile tudi tistim, za katere so namenjene, ne pa samo prekupcem. Treba bo kmetu prej dobiti izdatnih državnih podpor za živinorejo pri zboljšanju oziroma prenovljenju njegovih ničvrednih pašnikov in muževnih travnikov, kajti iz zemlje se mora dobiti, prej ko bo nehala draginja, kar je čim največ mogoče. Iztrebiti zapuščen svet, iz ničvredne zemlje napraviti rodovitno! Kmetško ljudstvo se mora organizirati in s skupnimi močmi pripravljati boljše čase. S tem še ne bode konec draginji, ako se zviša uradništvo plače. Dokler bode šla živina in drugi kmetški

gričom sloni človeška postava in joka. Solze so tako krasno tolažilo in tako lep izraz nepozabljen ljubezni. Venec svežih rož oveni, a prava ljubezen živi i zanaprej! Može vidim na pokopališču, ki so ostali sami, kër so zagreblji v gomili edino resnično svojo ljubezen! Žene vidim, iz katerih objokanih očij čitaš vso bolest zapuščenosti in siromašnosti. Matere vidim, ki bi se same radovoljno v grob vlegle, samo da bi oživele mrtvega svojega otroka. In deco vidim, ki stiska uho na grobno zemljico ter šepeta: Mamica, ljuba, sladka mamica, ostani iz groba, poljubi me zopet, ne pusti tvoje dece same...

Na velikomestnih pokopališčih sem vidil ob „Vsehsvetih“ parfimirane gospè, ki so jokale samo zato, da je sosedinja njih židani robec vidila... In videl sem obupane, ki bi najraje v grob skočili od same bolesti in ki se niso znali potolažiti. Naš kmet je hrast, — njegova ljubezen je resnična in tudi smrt je ne premaga! Ali on, ki se smrti ne boji, ne vidi v nje nič strašnega. Kmet smatra smrt le za začasno ločitev in z mirnimi, ponosnimi koraki grè od pokopališča drevo za svojega vnuka saditi... Kmet zna živeti in se ne boji umreti! —

Jesen je zopet tukaj in ravno praznik smrti nam jo predočuje v najboljši obliki. Rumeno listje pada iz drevja na sveže grobove... Spominjamo se mrtvih ljubih, ki so danes nevidni okoli nas in iščejo žarke naše ljubezni! Spominjamo se jih in pozabimo na vso sovraštvo, — kajti za to kratko dobo zemeljskega življenja se sovraštvo pač ne izplača. Kmalu bodeš i ti umrl, prijatelj, in položili te bodejo morda v grob, ki leži tesno poleg groba tvojega največjega sovražnika... Kajti človek, ti nisi več kot lučica na grobu, — goriš, svetiš, brliš in ugasneš.

Karl Linhart.

pridelki skozi roke judovske mašetarije, do ta čas je kmet opeharjen, konzument pa čez vrednost plača. Kazalo bi, da si snjemo kmetje sami zadruge, brez ozira na narodnost ter prodajamo živino in druge naše pridelke skozi zvezo gospodarskih zadrug naravnost tje, kamor ima isto blago priti. Pri takem početju bi imeli občinski in okrajni zastopi veliko moč, kakor tudi kmetijske podružnice. Vsak kmet bi moral biti danes dobro organiziran in bi moral vendar enkrat že pripoznati, da le v skupini je moč. Ena čebela še ni nikdar medu pripravila, ako pa delajo čebele v slogi in z združenimi močmi, pa gre. Hvalevredno bi bilo, ako bi bili mi kmetovalci tako združeni in bolje bi bilo za nas in za druge stanove, katerim mi vsakdanjega kruha pridelujemo!

Presenetljivo ednostavno

MAGGI ^{JEVH} **kock**

napravi se danes iz

5 h

gotovo govejo juho

za napravo vkuhanih juh za polivanje zelenjave, zôsov, pečenk itd.

Kocka da — polita edino s 1/4 litrom vrele vode — takoj 1 krožnik izvrstne za rabo gotove goveje juhe.

391

Edino pristno z imenom Maggi in varstveno znamko križeva zvezda!

Politični pregled.

Bodoči avstrijski cesar, nadvojvoda Karl Franc Jožef, ki ima za nadvojvodo Franc Ferdinandom pravico do habsburškega prestola, se je poročil s parmsko princesinjo Zito. Poroče se je udeležil tudi naš cesar in se je vršila ob velikih slavnostih. O novoporočenem paru smo svoj čas že sliko objavili.

Češka predrznost se kaže najbolje v njih

neverjetnih zahtevah. Zdjaj zahtevajo, da jim žava uresniči še drugo visoko šolo v Brnu, in dalje eno kmetijsko, eno živinozdravniško in eno politično visoko šolo. Pa vsakem Čehu se en pisker „povidla“ na naše troške...

Mestna občina ptujška izrazila je obrtni trgovski zbornici v Gradcu ter vrlenu poslanca M a r c k h l iskreno zahvalo, ker sta se tako odločno za velevažno Lika-železnico zavzela.

Koroški deželni predsednik baron Heim je stopil v pokoj. Za njegovga naslednika imenovan bode grof Schaffgotsch ali pa grof Stürgkh. Heim bil je nadstrankarski, izvrstni deželni predsednik, ki je Koroški prav mnogo koristil, katerega bode prebivalstvo vkljub nesramnim našim napadom hudo pogrešalo.

Nadvojvoda odstopil. Zopet en slučaj! Nadvojvoda Ferdinand Karl je odstopil od svojih časti in izstopil iz armade. Poročiti se hoče s lepo hčerko dvornega svetnika Czubra in živeti z njo pod drugim imenom. Cesar je baje za svoje dovoljenje podal.

Volitev. Pri nadomestni državnozborni volitvi v II. graškem okraju bil je nemško-nacionalni prof. dr. Held z veliko večino izvoljen. Socialni demokrat Ausobsky je ostal v znatni manjšini.

Obsojen je bil v Varšavi neki 19 letni študent iz Lvova na 1 leto težke ječe, ker je ruski ustaške spise čez mejo vtihotapil. Ruski krvniki

Prvi bosanski deželni zbor, ki je bil l. 1910 kmalu po aneksiji Bozne in Hercegovine izvoljen, bode baje v kratkem razpuščen. Vlada ne more namreč nobene zanesljive delavne večine dobiti. Srbi rogovilijo in tudi muhamedanska skupina pa je Srbom prijazna. Tako bode vlada deželni zbor najprve zaključila, potem pa bržkone razpustila ter nove volitve napisala. — Poroča se, da so se stranke zdaj vendar hipoma sporazumele, tako da bode deželni zbor vendar-le deloval. Ali izvedenci pravijo, da ta dogovor ne bode dolgo veljal.

Velike mornarske vaje priredi 31. oktobra severno-amerikansko brodogrje pred mestom New Yorkom. Kontreadmiral Osterhaus zapovedal bo na ta dan 102 vojnim parnikom. Obenem se bode v Los Angeles pacifik-mornarico mobiliziralo. Izjavljajo, da ta mobilizacija nima političnega pomena, marveč da hočejo Amerikanci le svojo mornarico izkusiti.

Politični umor. V bližini mesta Grevenich bil grški škof Emilianos, njegov vikar pomočnik, en kavas in en služabnik umorjen. Iz Solonika se poroča, da je umor političnega značaja. Nekateri trdijo, da so škofa Valahi zaradi njegove grške agitacije umorili. Drugi zopet pravijo, da je škof grške ustaše oblasti denunciral in da so ga vsled tega Grki sami iz mučevanja umorili.

Iz Kitajske.

Sedanja revolucija obrača zopet zanimanje vsega sveta na »državo kite« Kitajsko. Mandžurska dinastija je v veliki nevarnosti, zlasti ako se ustašem posreči, del kitajske armade v upor zapeljati. Regularna vojaščina Kitajske šteje okroglo pol milijona mož. K temu pride še najeta »milica«, ki šteje v slučaju vojske 118.000

mož, ki pa je seveda prav slabo oborožena. Vojaščina je podivjana, nedisciplinirana in slaba. Naša slika kaže v sredini regularno kitajsko vojaščino po evropskem vzorcu. V levem kotu vidimo kitajskega »milic«-soldata, v desnem pa ustaše.

Ustaja na Kitajskem. Doslej, zmagujejo na celi črti. Vršili so se že velikanski boji. Cesarstvo je v nevarnosti.

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z **„Steckenpferd“ lili-jenim mlečnim milom** (znamka „Steckenpferd“) od **Bergmann & Co. Teilschen a. E.** Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

Dopisi.

Sv. Trojica Slov. gor. (Z mag a naš e stranke). Poraz klerikalcev! V soboto dne 21. t. m. je bil pri nas tisti veliki dan, na katerem so hoteli privandrani dohtarji, učitelji, kaplani in župniki z našimi dosedanji voditelji posojilnega društva za vedno obračunati, ja za ta dan je bil napovedan potres za trojiški trg. Agitirali so vsi klerikalci, od dohtarja do krojaških pomočnikov. Ali tudi naša stranka ni spala. Zgodaj v jutru je že bilo živahno gibanje v trgu. Ljudi je bilo kakor na Kvaternici. Začne se volitva. Pride štetje glasov in prinese veselja naši stranki. Ali naši nasprotniki! O joj! Sli so, kakor da bi bili s kropom politični. 94 klerikalnim glasom je stalo 242 naših glasov nasproti. Ne vemo, kako je sedaj nasprotnim gospodom agitatorjem pri srcu. Vemo pa, da je v naših vrstah veselje, kakor še ga do sedaj ni bilo. Ker ta dan je bila sodba črez politiko naših klerikalcev, kateri si bodo ta dan zapomnili celo svoje življenje, ker hoteli so črez druge soditi in obsojati so sami. Ti gospodje mislijo, da sedajni kmet in želar ni več samostojen; ali mislijo, da sedajni volilec ima svojo pamet v čevljih? Ker drugače ja ni misliti, da bi se ti kranjski privandranec kaj takšnega upali. Vsak volilec je dobro vedel, za kaj se gre. Hoteli so ti ljudje gospoda Golloba od vodstva tega društva odstraniti, ker ne trobi v njih rog, ker je njegovo delo pri posojilnici brez politike in strankarstva. In ljudstvo dobro zna, da takega vodstva, kateri bi tako dobro deloval, kakor je doseadanji, ne more več dobiti, ker naši klerikalci takih gospodov in kmetov v svoji sredi nimajo, ako bi jih tudi s svetilnico iskali. Dokaz je v tem, da je njih volilni listek poln izposojenih imenov od sedajnega odbora. Ali se ne sramujete, da je z vami tako malo ljudi, da še si morate naša imena izposojati? Gospod dohtar,

Vam pa svetujemo, da raje idete Vaše kranjske bratce podučevati, ker pri nas ni tal za Vašo kranjsko politiko. Mi smo Štajerci in bodemo Štajerci ostali! Juhu!!

Sv. Trojica Slov. gor. Dragi „Štajerc!“ Z veseljem ti naznamim našo sijajno zmago; zato ne zavriži ta listek in popiši vse. da naj se izve, kakšni so naši nasprotniki. Tukaj imamo posojilnico, katero sta g. Gollob in Kirbisch ustanovila že pred 15 let. Vsa leta sem je bil mir in zadovoljnost z njo, kar naenkrat je hotel tukajšnji miroljubni (?) učitelj Klemenčič našega načelnika g. Golloba in Kirbisch izbacniti, in sebe, kakor tudi sem privandranega kranjskega hujška zdravnika Kraigher-ja na to mesto postaviti. Ker pa nista nikakšna posestnika, — nihče ni hotel ta dva voliti. Agitirali so cele 4 tedne, le pravih agentov niso imeli; vzeli so si kaplane in blapce na pomoč. Učitelju Klemenčiču je vrlo pomagala agitirati njegova žena, po domačem povedano Tušakovca. Noč in dan je ta oseba letala pri sv. Antonu in lovila volilce, katerim se je po 1 krono obetal za pot. Z veliko silo vseh agentov so komaj kakih 70 Antonjevcev skupaj spravili, čeravno se je Kraigher bahal, da jih pride 150 volilcev. Ker pa tamkaj ljudje že dolgo ne marajo Tušakov in tudi ne Kraigher-ja, niso hoteli z njimi iti. Lepo plačilo je dobil učitelj Klemenčič; ponudila se mu je zaušnica pred vsemi volilci. Njegove žene pa nihče v trojiškem trgu ne mara! Naša stranka je dobila 242 glasov, nasprotna pa samo 94. Ako ravno so kaplani celo mašo služili za srečni izid volitve, vendar so grozno propadli! Prihodnjic več!

Sv. Anton v Slov. gor. Zadnji „Gospodar“ hoče oprati in očistiti g. kaplana vsled našega dopisa v št. 42 „Štajerca“. Pravi, da je dopis poln neumnosti in laži. Mi dopisa ne moremo olepšati, moramo pisati ravno tako, kot je v resnici. Če je pa poln neumnosti, si je pač kaplan kriv sam; zakaj se je tako obnašal? To pa tudi zna vsak okoličan, da pišemo resnico. Nočemo škodovati nobenemu na poštenju, še manj pa takšnim osebam. To bodi v potrdilo za naš dopis! Faran.

Podčetrtak. Doteklo je že nekaj časa, kar je županoval v našem trgu zdravnik Brešar, zagrižen vrvak in velik nasprotnik vsakega, ki ne tuli v njegov liberalni rog. Proti izvolitvi Nemcev v odbor in proti nekaterim udom požarne brambe je naš zdravnik velik nasprotnik, ker ne pomisli, da so Nemci tudi davkoplachevalci in se jim ne sme kratiti pravic. Kot bivši župan je skliceval seje vedno le v noči, sprejmal ni predlogov odborikov, predloge in sklepe, tikajoče se občine, stavlil je sam in konečno je podal odborikom zapisnik v podpis. Gorje, če

je kdo izmed odborikov povzel besedo proti njegovemu sklepu, zarohnel je nad njim, da je bila groza — slepa pokorščina kakor „Lord-Majorja“ bila je na programu. Arogantno je postopal s kmeti, ki so prišli k njemu vprašati za svet; dostikrat so bile duri premahne za došleca, pri katerih je prilezel vbogi kmetič. A ljudstvo se je bilo naveličalo sultanskih, turških šeg. Pri novih volitvah je padla temu možakarju županska krona raz glave, še v odbor ni bil izvoljen. Njegovo arogantno, neotesano občevanje z bolniki, posebno s tistimi, ki dojdejo k njemu iskat zdravniške pomoči z ubožnim spričevalom občine, presega že vse meje. Zakaj se vam izplača mesečno gotova svota denarja pri davkarji? Ali se veste spominjati, ko ste pred nekim časom bolnike, revčke z ubožnim spričevalom napodili, da celo za ušesa vlekli, da so kazali tržanom potem znatne poškodbe?! Prič dovolj, gospodine! Imamo še več reči te vrste proti vam, in če ne bode tega surovega postopanja konec, bodemo se obrnili na drugo mesto.

Pravicoljub.

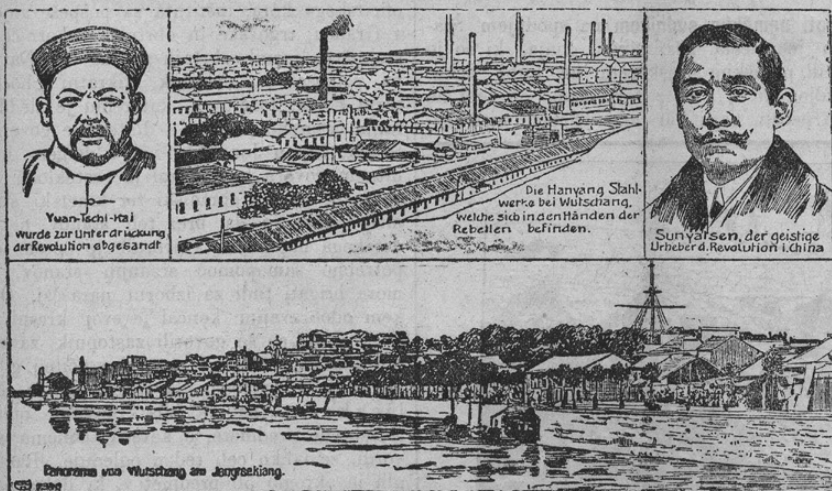
Zobna kréma
KALODONT
Ustna voda 40

Proti klerikalizmu!

I.

V resnih časih živimo in ni stanu, ki bi bil z današnjimi razmerami zadovoljen. Pa tudi skoraj noben stan vzroka nima za to hvalisano zadovoljnost. Draginja pritiska z neverjetno brezobzirnostjo na vse prebivalstvo. Denar je izgubil tako rekoč vsako vrednost in kar ti je pred par desetletji zadostovalo za celi mesec, ne zadostuje danes niti za celi teden. Delavci so izročeni bedi in revščini, naj delajo potem v fabrikah, na posestih ali pa v mali obrtniji. Vse sili iz dežele v mesta in le pohabljeni, ki jih je fabrika izmозgala ter iztisnila, pohajajo zopet nazaj na kmete. Kako grozovita je n. pr. revščina rudarjev, ki pod zemljo v večni nevarnosti kopljejo „črni diamant“! In na starost jih čaka — beraška palica. Mali obrtniki udani so isti usodi. Davno so že minuli časi, ko je imelo rokodelstvo „zlata tla.“ V srednjem veku so rokodelci in trgovci sezidali velika mesta, premagali oholo plemenitaštvo in vstvarjali bogastvo domovine. Dandanes pa je postal obrtnik „mali mož“, danes komaj toliko zasluži, da more lačno svojo deco obleči, danes nima bodočnosti in i njega čaka — beraška palica. Lagali bi, ko bi trdili, da se godi malemu uradništvu bolje. Vsi tisti vbogi pisarji, uradni sluge, mali uradniki v državni in zasebni službi, pa tudi nižji oficirji, kaplani v slabih farah itd. čutijo bremena draginje in morajo vsaki vinar desetkrat v roki obrniti, predno ga izdajo. V lepi, dostojni obleki morajo hoditi, ali pod obleko jim kruli lačni želodec. In učitelji? Nespameten je človek, ki tem velikim dobrotnikom ljudstva, v katerih rokah leži bodočnost človeštva, ne privoščiti malenkostno plačo, ki jo danes dobivajo. Tako so vsi stanovi v revščini in ob robu obupa. Lahko pa trdimo, da kmetsko ljudstvo splošno bedo najbolj čuti! Davki, občinske, okrajne, deželne doklade postajajo vedno večji, za mrtvo zemljo celo mora kmet davke plačevati, od nevihte, od toče, hude ure, od suše in preoblegla deževja je kmet odvisen, vse njegovo stremljenje je danes osredotočeno v želji, da bi zamogel vsaj obresti plačevati. Oče zapusti sinu zadolženo hišo in sin zopet vnuku. Od pokoljenja do pokoljenja se vlečejo ti dolgovi in nikdo se jih ne more otresti. Eksekutor pride, — to je cilj kmeta! Tisti, ki znajo s tako lepimi besedami hvaliti srečni kmetski stan, naj bi poskusili enkrat to „srečo“ živjeti! In tisti, ki kričijo, da je kmet „oderuh“, ki podraži živila, tistim prismojenim babcinam, ki se na tržnem prostoru za vsako jajce pripravajo, medtem ko mečejo denar za svoje še bolj prismojene klobuke skozi okno, — priporočali bi, da naj se vsedejo enkrat h kmetskimi žganecem in naj vza-

Ustaja na Kitajskem.

Kakor smo že poročali, divja zdaj po »solnčni državi« Kitajski velikanska revolucija, katere namen je, prevreči vladujočo cesarsko družino in prepoditi evropske »tujce«. Ustaja se je pričela v srednji Kitajski je in njen pglavitni vodja v inozemstvu živeči dr. Sun-Yat-Sen, jako pametni, evropskejo izobraženi mož. Na naši sliki ga vidimo na desni strani zgoraj. Kitajska vlada je razpisala na njegovo glavo 2 milijona denarja. Da zaduši revolucijo, pooblaščen je kitajski državnik Yuantschikai, katerega vidimo na naši sliki v levem kotu

zunaj. Tega moža nameravajo napraviti za podkralja v teh puntarskih pokrajinah. Ali ustaši so v mestih Jutschand, Hankau in Hanjang že republiko proglasili ter dr. Sun-Yat-Sena za prvega predsednika izvolili. Izid revolucije danes še ni znan. Zanimivo je to, da je v ustaških pokrajinah tudi mnogo evropskih naselbin, ki so seveda v veliki nevarnosti. Mnogo industrije je tam in tvori jo kraji središča trgovine in industrije na Kitajskem. O uporui samem poročamo še na drugem mestu.

Ali imate bolečine?

Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Ali ste si vsled prehlajenja, prepiha kaj pridobili? Poskusite vendar bolečine odstranjajoče, ozdravljajoče, okrep-čevalno sredstvo Felleriev fluid z zn. »Elsafliud«. To je res dobro! To ni samo reklama! Poskusni tucat 5 K franko. Izdelovatelj samo apoteker Feller v Stubici, Elsaplatz Nr. 241 (Hrvatsko)

mejo gnojne vile v roke. Ponehali bodoje potem s svojim nezmiselnim kričanjem!

Povedati smo hoteli, da se danes vsem stanovom slabo godi. Izvzeti so le velekapitalistični akcionarji, visoki uradniki, ki zaslužijo za en podpis več nego kmet za pridelke enega oralna zemlja, visoki duhovniki, katerih dohodki gredo v stotisoče in ednaki srečneži. Ali s tem, da se pozna splošno bedo, še ni vse storjeno. Treba je preiskati vzroke te bede in te revščine, treba je pregledati, od kje prihaja vse to zlo! Pri tem pa se pride do zaključka, da je eden poglobitnejših vzrokov gospodarskega nazadovanja in splošne revščine — klerikalizem. Kako to pride, kako deluje in nastopa klerikalizem, povedali bodemo v nadaljnih oddelkih teh naših člankov!

(Naprej prihodnjic.)

V vsaki hiši lahko izostanejo, v velike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredu dognati.

Ako kupite izdelek tvrdke, katera vam za pristnost jamči, tedaj bode te gotovo prejele zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsakakor

Schichtov pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Novice.

Današnja številka ima zopet 4 strani priloge in šteje torej skupaj 12 strani ter več slik.

Naš koledar za l. 1912 je torej izšel in se bode začel s prihodnjo nedeljo dne 29. oktobra prodajati. Cena mu je kakor vedno le 60 vinarjev, s poštnino pa 10 vinarjev več. Tudi letos velja določba, da dobi en koledar zastoj, kdor jih naroči ali kupi 10. — Naš koledar obsega letos 144 strani. Na teh je 17 lepih, krasnih slik iz haložanskih vinogradov. Od slik nam omenimo le: vinograde v Janževem vrhu, v Turškem vrhu, v Podlehniku, v Gorencih, v Lipovcih itd.; nadalje travnike v Podlehniku, plemsko živino istotam, krasni paviljon štajerske šparkase na I. intern. lovski razstavi na Dunaju l. 1910 itd. itd. Mislimo da bodejo te krasne slike vsacega čitatelja močno razveselile. Kar se tiče vsebine letošnjega našega koledarja, omenimo naj sledeče. Koledar obsega: 1. Leto 1912. — 2. Deželni patroni. — 3. Cesarska rodbina. — 4. Avstro-ogrške deželne barve. — 5. Vladarji v Evropi. — 6. Kalendarj (s potrebnimi zapisniki itd.). — 7. „V leto 1912!“ (uvodne besede). — 8. „Fantje, fant“ (povest, spisal Karl Linhart). — 9. „Na planini ni greha“... (povest, spisal Peter Rosegger).

— 10. „Avstrijska mesta“. — 11. „Država kot gospodar“ (po „Landbote“). — 12. „Kašmirjev šal“ (povest; spisal Hans Lassmann). — 13. „Produkcija zlata in srebra na Avstrijskem“. — 14. „Filozofija“ (povest; spisal Peter Rosegger). — 15. „Novoletna noč nesrečneža“ (spisal J. P. F. Richter). — 16. „Obdačenje v Avstriji“. — 17. „Po suši“ (gospodarski članek; spisal Vičanski Škerlec). — 18. „Gospodarske drobtinice“. — 19. „Kloštrina Avstrijskem“. — 20. „Ura bije“... (pesen; spisal K. Linhart). — 21. „Gigia“ (povest; spisal K. Linhart). — 22. „Vojne mornarice“. — 23. „Štajerska“ (pesen); — 24. „Začarani kotelji“ (stajrojaponska pravljica); — 25. „Od solnca“ (spisal Dr. Artur Krause); — 26. „V snežnem viharju“ (rusko spisal Puškin); — 27. „Čudežno spanje“ (spisal T. pl. Altwallstätt); — 28. „Svetnica“ (povest; spisal Jos. Stutzin); — 29. „Katero gospodarstvo se lahko imenuje umno in zato napredno“ (spisal V. Holz); — 30. „Neviden“ (povestica; po spisu dr. Hilda). — 31. „Zopet nekaj napredne pridige“ (spisal „Štajerčevi“ Pratikar); — 32. „Naše gorice“; — 33. „Zanimive vesti“; — 34. „Sejmi“ (na Štajerskem in Koroškem ter važnejši v sosednih deželah); — 35. „Poštne določbe“ itd. itd. Naši čitatelji razvidijo iz tega, da je koledar letos izredno bogate vsebine in da je gotovo malenkostne svoje cene vreden! Posežite torej po edinem naprednemu koledarju! Naročite se hitro, dokler zaloga ni razprodana!

Vinska trgatve je večinoma končana, sod za sodom se pelje po cestah v mesta in na kolodvore. Bila je zadovoljliva, letošnja trgatve. Čeprav v mnogih goricah iz teh ali onih razlogov niso toliko pridelali, kakor bi bilo želeli in pričakovati, se vendar lahko reče, da je letošnja trgatve srednje-dobra in da je mošta dovolj. Na vsak način pa je letošnja kapljica imenitna. V kolikor so doslej mošt po raznih vinogradniških pokrajinah merili, se lahko reče, da je povsod vsebina sladkorja izvenredno visoka. Vino bode torej izborno. Vsled tega tudi cene niso padle. Letošnji pridelek ima dobro ceno in ga bodejo kmetje prav lahko prodali. Prav mnogo vina so razne kmetijske zadruge nakupile. Kakor že omenjeno, nakupuje vinogradniška zadruga v Ptujju še vedno vino po najvišjih cenah. Tudi tujih, večidel nemških kupcev je že mnogo prišlo. Zanimivo je, kako znajo zdaj tudi najzagriženejši prvaki nakrat lepo nemško govoriti in kako pozabijo nakrat na nekdanje geslo: Svoji k svojim! Ja, ja, časi se pač spreminjajo... Hvalimo Boga, da nam je dal vsaj v vinogradih dovolj dobrega pridelka!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Proti nemškim sodnikom na spodnjem Štajerskem je pričela zdaj divja gonja, ki so jo povzročili prvaki hujšakcem na ljubo nekateri ljudje. Mi se s to zadevo samo ob sebi ne bomo pečali, kajti kar imajo Nemci med se-

boj, to bodejo že brez nas dokončali. Dotaknemo torej stvar le v toliko, v kolikor se tiče naših razmer in v kolikor ima vpliva na slovensko prebivalstvo Spodnje-Stajerske. Neki nemški posameznik imel je namreč vsled svoje nepremišljenosti smolo pred sodnijo in — zabavlja zdaj čez sodnike. Prvaški listi pa so porabili to stvar in so pričeli svoje nesramne napade na sodnike ponavljati. Odlikuje se v tem oziru ptujski advokat dr. Brumen, ki najbedastejša članke po ljubljanskih cunjah objavlja. Ta drugače do skrajnosti smešni dr. Brumen pozabi pri temu na tri stvari: 1) pozabi, da je svoje bedaste članke že najmanj desetkrat prežvekel in da njegove neumne laži vsled tega ne pomenijo ničesar novega; — 2) pozabi, da pri njegovih napadih vsakdo vè, kam pes taco moli; Brumen je bil že tolikokrat zaradi svoje juridične impotence, svoje duševne kratkovidnosti in svoje prvaške predrznosti občutno kaznovan, on je že tolikokrat v svojih neumnih tožbah pogorel, njemu so morali sodniki že tolikokrat 2 in 3 krat previsoke ekspenzarske račune črtati ter dvakratne njegove račune (slovenskim kmetom!) razveljaviti, da ni čuda, ako temu ober-juristu noben pastir več tožbe ne zaupa; — in 3) pozabi ta dr. Brumen, da je sodnik o značeni denuncijant in da mora torej jezik držati, kakor je to obljubil, ko je pri Nemcih fehtaril, da so ga resili zasluženega zapora... Pa tudi klerikalni poštenjak dr. Benkovič se nekaj ujeta in psuje sodnike. Možicelj je Brumenu v vsakem oziru podoben. Zaradi svojega predolgega jezika jih je ta veliki „Slovenec“ že od Slovencev samih s pasjim bičem dobil. Pa menda še nima dovolj... Tema dvema gospodoma povemo enkrat za vselej, da naj molčita, ker sta zadnja dva, ki bi imela glede sodnikov jezik obrniti! Klerikalni listi so sami pred par meseci izjavili, da jim je ljubi nemški sodnik nego slovensko liberalni, ker smatrajo nemškega za bolj objektivnega in nadstrankarskega nego liberalne prvaške zagrižence. Danes pa naj bi en Benkovič jezik obrnil? Ej prvaki, bili smo v zadnjem času premili in predobri in treba bode, da vzamemo zopet enkrat ojtrestejšo krtačo!

II. razstava učeniških del v Ptujju se je otvorila preteklo nedeljo v veliki dvorani ptujске kazine. Dvorana je bila polna občinstva, ki je takoj zanimive razstavljene predmete pridnih učencev ogledovalo. Med slavnostno otvoritvijo svirala je ptujska deška godba. Razstavo otvoril je načelnik zveze združg g. K. Nikola s prisrčnimi besedami. Povdarjal je veliki pomen obrtništva za gospodarstvo domovine in pomen izobrazbe dobrega ter zvestega rokodelskega naraščaja. Pozdravil je zlasti protektorja razstave, župana in poslanca Jos. Ornič, nadalje uradnega vodjo okrajnega glavarstva dr. Netoliczka, prošta veleč. g. Fleck, zastopnike oficirskega kôra, inštituta za pospeševanje obrti v Gradcu, trgovske in obrtniške zbornice, predstojništva raznih obrtnih združg itd. Na koncu pa prinesel je govornik trikratni „hoch“ cesarju Franc Jožefu I., kateremu je sledilo sviranje cesarske pesni. — Potem je govoril protektor, župan Jos. Ornič. V dolgem in imenitnem govoru je dokazal iz preteklosti in sedanjosti, da sta obrtniški ter kmetijski stan temelj države in da brez teh stanov ni gospodarskega napredka. Govornik je potem označil potrebno samopomoč srednjih stanov, ki se mora brigati tudi za izborni naraščaj. Ob velikem odobravanju končal je svoj krasni govor. — Nadalje so še govorili zastopnik zavoda za pospeševanje obrtnije potovalni učitelj g. Eder in vodja okrajnega glavarstva g. dr. Netoliczka. S tem je bila razstava otvorjena. Razstavne predmete, o katerih bomo še govorili, se lahko celi teden ogleduje. Razstavljenih je okroglo 50 predmetov, ki dokazujejo vsi izredno spretnost učencev. Prihodnjo nedeljo bode zaključek razstave; ob tej priliki se bode tudi posameznim učencem odlikovanja podelilo. Razstava je dokaz, da se pametni obrtniki brigajo za napredek in za gospodarsko zboljšanje svojega položaja. In v tem zmislu jim čestitamo!

Nemško šolo v Peklju, prvo po pesniku Petru Rosegger imenovano, je torej vodstvo nemškega „Schulvereina“ uresničilo in preteklo nedeljo otvorilo. Svečanost je bila imenitna. Do-

Od vojske.

Predeleža slika kaže nam zanimivi prizor iz tripoličanskih bojev. Po končanem obstreljavanju mesta Tripolisa so se italijanski vojaki takoj izkrkali in so skušali mesto polagoma zavzeti. Na razvalinah turških fôrôv pa se je zgodil slučaj, ki ga kaže naša slika. Zastopnik Nemčije konzul dr. Tilger podal se je namreč v imenu vseh tripoličanskih Evropejcev iz diplomatske uljudnosti v spremstvu dveh kavasov (domačih služabnikov) k Italijanom. Pred njim je korakal služabnik z belo zastavo kot znamenjem miru. Za njim pa služabnik z nemško zastavo. Konzul sam ni prišel v uniformi, marveč „po domače“ s slannikom in

Der deutsche Konsul auf dem Weg zu den Italienern

tropsko obleko. Dr. Tilger je zdaj zbolel in je Tripolis zapustil.

ni se splošno veselijo nad novo to šolo in
menjenemu društvu globoko hvaležni. Takoj
je 145 otrok hotelo vpisati. Zalobog, da šola
ne more vseh sprejeti. Nova šola naj
in napreduje v blagor prebivalstva!

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Bez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenite
zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 27. oktobra v Rogatcu (sejem s
narjari); v Gradcu (sejem z malo klavno ži-
vini); Dne 28. oktobra v Koprivnici**, okr.
v Brezicah (svinjski sejem); v Cmureku;

Bistrici**, na Muti**, okr. Marnberg; pri
Tomazu**, okr. Ormož; pri Sv. Jurju ob
Celju** (tudi konjski sejem); okr. Celje. Dne

oktobra v Ormožu (sejem s ščetinarji);
Ptujski gori**, okr. Ptuj. Dne 2. novembra

Ptuj, okr. Konjice; v Lončju**, na Bregu
Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z
klavo in konji); v Lučanah (sejem z drobnico);

Arvež. Dne 3. novembra v Pišecah**,
Brezice; na Spodnji Polskavi (svinjski se-
jem); okr. Slov. Bistrica; v Rogatcu (sejem s
narjari); v Gradcu (sejem z malo klavno ži-
vini); Dne 4. novembra na Ponikvi**, okr.

prej pri Jelsah; v Konjicah*; pri Sv. Pavlu
Freiboldu*, okr. Celje; v Brezicah (svinjski
sejem).

Umrli je pri Slov. Bistrici znameniti slo-
venski pisatelj in politik dr. Jos. Vošnjak.

čas spadal je kot državni in deželni posla-
med prve voditelje slovensko-narodnega gi-
stvalstva. Vodilno vlogo igral je tudi v svoječasnem

sejarskem klubu. Zadnja leta pustil je po-
stati na strani, ker mu sedanje prvaške stranke
na čelu niso ugajale. Z dr. Vošnjakom

je eden najmarkantnejših političnih zna-
čancev edne spodnje-štajerski Slovenci. Naj po-
stane v miru!

Ukradli so pri Lukanji neznan tatovi iz
šrambe 20 kg smodnika in dinamita.

Požar. Pogorelo je v Koprivnici gospodarsko
poselstvo Les in z njim vsa krma,
po preša ter mnogo drv. Ljudje so razšir-
oginja hitro preprečili. Škode je za 1100

Požigalka. V Pirešici pri Celju šla je po-
čkalnica Marija Breznik popolnoma oblečena v
palatno. Potem je posteljo zažgala ter iz hiše po-
stala. Ko je stala hiša v plamenih, je žena
prišla. Pozneje je orožnikom priznala, da je
zažgala, ker je hotela na ta način zavala-
vati svoto denarja prislepariti.

Otrok v plamenih. V Možganjih pri Ptujju
se je 6 letna hčerka delavca Rudolfa
vrgla z drugimi otroci pri ognju. Kmalu je
na njena obleka goreti in nesrečno dekletce
dobilo take opekline, da je moralo umreti.

25 rimrov vina bilo je pri Konjicah posest-
nišmiigoc iz kleti ukradenih. Eno sumljivo
so že zaprli.

Ogenj. V Juršovcih pri Ljutomerju je pogo-
njeno s 70 centov slame. Ljutomerski
so zaprli razširjenje ognja. Drugače
bilo cela, večidel s slamo krita vas zgorela.

Ženo pretepalal in težko ranil je fabrični
delavec Nace Sevsšek v Štoréh. Grozil ji je tudi
s smrtjo, tako da se je morala revica pri soses-
dih skriti. Sevsška so sodniji naznanili.

Ceni telefon. V „narodnem domu“ v Slov.
Gradcu stanuje Jože Očko. Možakar je mislil:
zakaj bi jaz ne imel telefona, ko ga imajo drugi
ljudje? In instaliral si je z ukradenimi telefon-
skimi predmeti svoj telefon, katerega je zvezal
z glavno linijo. Naznanili so brihtnega narod-
njaka sodniji.

Cerkveni rop. V Mariboru zaprti jetnik Pa-
vel Weter pokradel je svoj čas v raznih cerkvah
mного zlatnine, tako v Gratweinu pozlačeni ke-
lih in monštranco, v Ljubljani srebrno in pozla-
čeno monštranco itd. Vse to je potem v nekem
mariborskem vrtu v Kämtnerstrasse zagrebel.
Zdaj so vse najdlj.

Zgorela je pri posestniku Mally v Mariboru
šupa z mrvo. Škode je za 400 K. Gasilci so
bili takoj na lici mesta in so delali pridno, da
se ni ogenj na sosedna poslopja razširil.

Ukradli so neznan tatovi v Mariboru tr-
govcu Jartschitsch 13 parov čevljev in več obleke.

Na pošti slepariti je hotel v Mariboru ne-
znan postopač. Prinesel je namreč ponarejeno
poštno-hranilnično knjižico in hotel denar dvig-
niti. Ali uradnik je sleparijo takoj spoznal; ko
je poslal po policaja, pustil je slepar knjižico
in jo je popihal.

Postopač. Ko sta delala na polju zakonska
Petek v Novivasi pri Smarju, šel je postopač
Martin Jesenko v hišo in je ukradel srebrno
uro z verižico ter precej denarja. Tudi razne
druge tatvine ima na vesti. Oddali so ga sodniji.

Nepravilnost. Ritmojster pl. Bart pripeljal
se je z avtomobilom v Rogatec ter je spraval pri
poštarju Sporn avtomobil, v katerem je imel
tudi denarnico z večjo svoto. Hlapec Hmelina
je priloško porabil in je denar ukradel. Potem
je iz Rogatca zbežal; ali orožniki so ga kmalu
vneli.

Več psov zastrupil je neznan zločinec raz-
nim lovcem pri Gornjemgradu. Sumi se, da je
to kak lovski tat iz maščevanja storil.

Zaprli so v Mariboru neko Marijo Frass in
Jurja Andražič iz sv. Andreja pri Ptujju, kër sta
perutnino kradla.

Bratomor. V Rezni pri Vranskem je Janez
Poklac v pijanosti lastnega brata z nožem sunil
in smrtno nevarno ranil. Morilca so zaprli,
ranjeni pa bržkone ne bode ukreval.

Roparski umor. V Ljutomerju so najdlj
mrliča 80 letnega sluga Bergerja. Imel je glavo
s sekiro popolnoma razbito. Zgodil se je ropar-
ski umor. Morilca doslej še niso dobili.

Zaprli so na Urševem sejmu v Celju nata-
karja Karla Lubaj, ker je kradel.

V Dravo skočil je v Ormožu neki berač in
utopil. Istotako je skočila 70 letna vdova Salm
v Dravo, ali neki mlinar je nesrečno starko še
pravočasno iz vode potegnul. Vzrok njene na-
kane je iskati v domačem prepirju.

Iz Koroškega.

Prijatelje na Koroškem opozarjamo še pose-
bej na „Štajerčevi“ kmetijski koledar

za l. 1912, ki je ravno izšel in ki stane le
60 vin. (s poštnino vred 70 vin.). Boljšega in
cenejšega koledarja ni dobiti! Naj bi torej ta
lepa in praktična knjiga bila v vsaki kmetijski,
obrtniški in delavski hiši po slovenskih delih
Koroške.

Grafenauer, kje si? Gospod orgljar so po-
stali v zadnjem času hudo tihi in nič se ne
čuje od njih. Ne vemo, kaj jim je; morda so
še vedno kontumacirani. Ali brez šale! Kaj
je z gospodom poslancem? Za časa volitev je
znal Grafenauer tako lepo obljubovati in vsi
koroški črnosukneži so z njim in za njegova ob-
ljubovali. Zagriženi klerikalci so menda mislili,
da bode Grafenauer slovenskim kmetom kar ti-
sočake iz Dunaja prinašal. Ali zdaj je vse tiho
nad vodami. V državnem zboru so se raz-
pravljale že jako važne zadeve, zlasti predlogi
glede neznosne draginje. Kaj je bilo z Grafen-
auerjem? Nikjer ga ni bilo videti in slišati;
morda sploh na Dunaju bil ni? Grafenauer je
pač poslanec za parado. Na farških shodih, pri
procesijah, na kranjskih veseljah, tu je Grafen-
auer na svojem mestu. Ali delo za gospodar-
stvo dežele pripušča mirnim potom nemškimi
poslancem. On je poslanec za „igre“, — nem-
ški njegovi tovariši pa morajo celo za Grafen-
auerjeve volilce same delati. No, gospod Grafen-
auer, prišlo bodejo zopet volitve in takrat bode
drugače govorili. Ljudstvo je klerikalne proti-
ljudske politike že do grla sito in mislimo, da
bode to pri prihodnjih volitvah jasno dokazalo!

V Rožeku je mizarški mojster Jurček
Arnejc eden najbolj zagriženih hujskačev. Mo-
žakar bi moral sicer že davno s trebulhom za
kruhometi letati, ako bi mu nemški in napredni
kupci ne nosili denarja skupaj. Vse svoje pre-
moženje si je zbral Arnejc od naprednih prebi-
valcev Rožeka. Zdaj pa, ko je do grla sit, po-
stal je predrzen in bruhe svoj jeziček na znani
način, ki ga širijo po Koroškem kranjski odre-
šeniki. Pred kratkim enkrat je Jurček zopet v
neki gostilni po naprednjakih udrihal in psoval,
kakor vrabec v zrnju. No, naprednjaki so mu
pošteno ušesa navili. Šli so namreč in ga tožili.
Zdaj, ko bi imel svoja obrekovanja dokazati, je
seveda Arneju srece v hlačice padlo, kakor je
to pri dolgojezičnih prvakah že stara navada. In
ta navdušene v Srbe in Kranjce zaljubljeni
prvak Jurček je moral kot kazen za predlogi svoj
jezik 20 kron nemškemu društvu „Südmark“
plačati! Ej, to boli in skeli, kaj-ne, Jurček?
Prihodnjice pa lepo jezik za zobmi in ne bodejo
se ti take neprijetnosti dogodile!

Lepi duhovnik je menda fajmošter Kubica
v mestu Althofen. Pred kratkem je bil zaradi
žaljenja časti na 300 kron globe obsojen. Res,
čuda ni, da vera peša. . .

Hudo osleparil je neki Italijan trgovca
Fellnerja v Arnoldsteinu. Z lažmi izvalil mu je
nekaj obleke in precej denarja.

Poskušeni požig. V Radldorfu je hotel ne-
znanec v gospodarskem poslopju posestnika
Gregorica zažgati. K sreči je hlapec to pravo-
časno opazil.

Mrliča našli so v Gumiču pri Celovcu. Bil
je neznan mož srednje starosti. Mrlič je moral
že dalje časa tam ležati, kër je bil že precej
segnit.

Iz občinske pisarne v Gurku ukradla je
neka ženska 50 K.

Zaprli so v Sv. Sebastijanu pri Sp. Draub-
urgu postopača Janeza Vodušek, ker je več
ur pokradel.

Z nožmi stepli so se fantje pri plesu v go-
stilni Floreni v Sp. Drauburgu. Več oseb in
tudi krčmar je bilo hudo ranjenih.

Železniška nezgoda. Pri delu na kolodvoru
v Beljaku so bili 4 železničarji precej hudo
ranjeni.

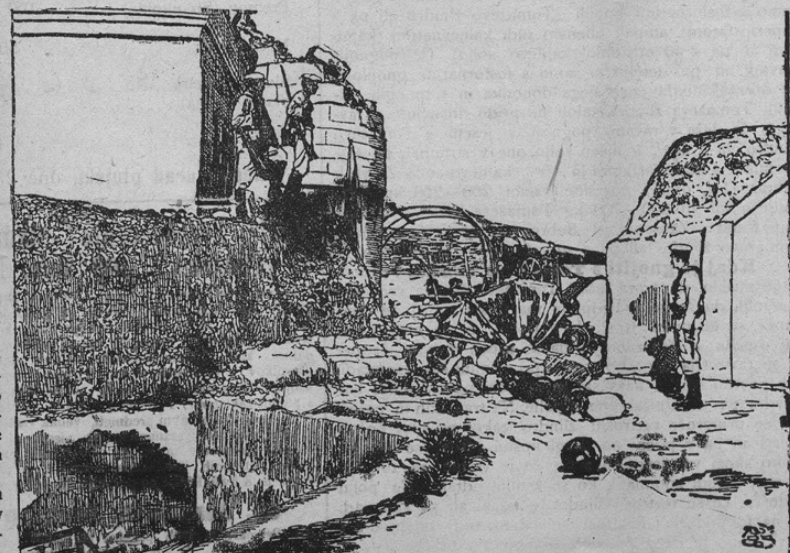
Samomor. V nekem hotèlu v Beljaku se je
ustrelil pivovarniški pomočnik Andrej Wolker.
Imel je že dalje časa samomorilne misli, katerih
pravi vzrok pa ni znan. Zadel se je tako dobro,
da je bil hitro mrtev.

Žganje dišalo je nekim tatovom; zato so
ukradli krčmarju Horner v Grebinju 100 litrov
žganja iz kleti. Pijani tatovi so že sodniji na-
znanjeni.

Požar. V sv. Jakobu v Labudu pogorela so
poslopja posestnika Ulricha. Edino svinjak so
zamogli rešiti. Drugače je vse, tudi krma, po-

vojske.

našnja naša
tam kaže raz-
turškega fóra
stavah mesta
is. Na mestu
je bila še
katrem velika
baterija tur-
sadke, katero
bombardiranje
mornearice
To je fó ob
svetlniku,
je bil tudi pri
upu uničen.
baterijo ču-
po zav-
Tripolisa po
laški voja-
obne prizore
zdaj na vseh
in krajih
Tripolisa in
postojank v
lski pokra-

Zdaj imate priložnost da si priskrbite zimsko blago. Saj veste kako časi so, in vsaki gleda, da ceneje kupi.

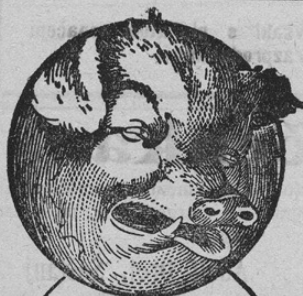
Nam se je posrečilo še kupiti zimsko blago po nizki ceni in to priložnost ponujamo tudi vam!

Pridite v našo veliko trgovino in si pogledjte blago in ceno, ta trud se vam bo izplačal.

S tem se vam priporočamo

L. F. Slawitsch & Heller, trgovci v Ptujju

Vinogradniška zadruga
(Weinbaugenossenschaft)
v Ptujju
kupuje
vinski mošt
po najvišjih cenah.

imajo od vseh lastnikov svinj vedno oni, ki dodajo navadni krmi še **Fattingerjevi „Lucullus“** in to stalno. Pri tem ostanejo svinje vedno zdrave in žrejo rade. Krmljenje z „Lucullus“ ni samo najplivnejše, temveč tudi najcenejše, ker se z 2 kg „Lucullus“ povišanje žive teže za eno kilo doseže.

Najlepše prašičke!
Najkrepkejše živali!
Najplodovitejše plemenske svinje!
Najizdatnejše pitane prašičke!

Vrsta II. za pujske.
Vrsta III. za pitane in velike prašiče.
Cena obeh vrst: K 12.50 za 50 kg z vrečo vred od fabrike. Slovenski

cenik brezplačno od **fabrike živalskih krmil**

Fattinger & Co. Z. Z. O. Z.
Inzersdorf pri Dunaju.

Čez 3.000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov.

Fe zelo znižanih cenah!

Ivan Berna
v Celju, Herrengasse šte. 6

priloga svojo bogato zalogo obujal za pomladansko letno in zimsko sezono, vse vrste moških, damskih in otroških svečljav lastnega in tuje izdelka. Gumij za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izbiri. Priporočam tudi specializirano pravo gorsko in lovsko sevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, **cene splošno. Zunanja naročila proti povzetju.**

Najnovjša iznajdba! Radium
svitla budilnica

20 cm visoka, nikel, cifernica in kazalci so obdelani z substanco, ki vsebuje radium, se sveti krasno lepo v temi, tako da še lahko čita natančno čita. Moč te svetlobe večna (ni fosfor).

Cena za en kos K 4.-
z dvojnimi zvoncem K 5.-
s štirimi zvonci K 6.-
z godbenim kolesejem K 8.-
Babijski budilnica brez radiuma . K 2.-

881 3 leta pism. garancije. Pošlje po povzetju
Max Böhnel
Dunaj IV., Margaretenstr. 27/25.
Originalni fabriški cenik zastoj.

Zajamčeni
uspeh

Med. dr. A. Rix
krema
za prsa

neškodljivo, se rabi zunaj, trajni senzacionalni uspeh!

Lepa prsa, polne, krepke forme trupla za vsako starost
v kratkem času.

Poizkusna doza K 3.-, velika doza ki zadostuje za polni uspeh K 8.-

Neprijetne lasi

v obrazu odpravi tekem 5 minut dr. A. Rixa „Haarentferner“, garantirano neškodljiv, cena K 4.-. Vsa medicinska, oblastveno preiskani preparati.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium.

Wien IX, Berggasse 17/K 920

Razpošilja diskretno po povzetju, ali pa franco proti naprej plačilu svote.

Za otroke!

Kjer so otroci v hiši, kjer naj bi se redilo bolnike z lahko prebavnimi jedili, naj se pazi na sledeče: 1095

dra. Oetker praškom za pecivo,

Pogače narejene po receptih dr. Oetker in to s najboljšim pomožnim sredstvom za pecivo sedanosti, se smejo smatrati za najboljša hranilna sredstva. V lastni kuhinji pripravljene, vsebujejo mleko, mast, moko, jajca, sladkor, torej najpotrebnejše redilne snovi v lahko prebavljivi in, kar je važno, v jako okusni obliki. Vseled visoke temperature „gora“ se štrkino zrnje v moki odpre, preobila voda v mleku odhiti in bakterije, ki se v mleku slučajno nabajajo, postanejo neškodljive. Lastna izkušnja prepričala bode vsako gospodinjino in mati. Recepte knjige zastoj. Dra. Oetker praški za pecivo se dobijo povsod.

Pazite, da dobite pristne izdelke dra. Oetker.

Ceno Posteljno Perje

1 kila sivega slisanega K 2.-, boljšega K 2.40, pol-belca prima K 2.80, belega K 4.-, prima mehkega kot danne K 6.-, veleprima K 7.-, 8.- in 9.60. Danne, sive, K 6.-, K 7.-, bele prima K 10.-, prsni flaum K 12.- od 5 k naprej franko.

gotove napolnjene postelji

iz tesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega lanina (Nanking), 1 tuhent ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavnima blazinoma, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napoljeni z novim sivim flaumastim in trajnim posteljnim perjem K 16.-, pol-danne K 20.-, danne K 24.-. Posamezne tuhne K 10.-, 12.-, 14.-, 16.-. Posamezne glavne blazine K 3.-, 3.50, 4.-. Tuhne 200x140 cm velike K 13.-, 18.-, 20.-. Glavne blazine 90x70 cm velike K 4.50, 5.-, 5.50. Spodnje tuhne iz najboljega posteljnega gradl 180x116 cm velike K 13.- in K 15.- pošilja proti povzetju ali naprej plačilu.

Max Berger, Deschenitz Nr. 344/2 (Böhrerwald).
Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastoj. 743

Lažje je

bolezni preprečiti, nego jih ozdraviti. Zato odpravi vsak lekar, vsako hripavost, vsak kašelj takoj s

Thymomel Scillae

priznano, zdrav. priporočeno, dobro-okusno sredstvo za odpravo kašlja. — Tudi pri oslovskem kašlju vpliva zanesljivo. Izdelovanje in glavna zaloga

c. k. dvorni liferanti

B. Fragnerjeva apteka Praga III., st. 203.

Prosimo, vprasajte Vašega zdravnika!

1 steklenica 2.20 K. Po pošti franco pri naprej plačilu 2.90 K. 3 steklenice pri naprej plačilu 7.- K. 10 steklenice pri naprej plačilu 20.- K.

Pozor na ime preparata,

izdelevalca in na var-

stveno znamko!

Zaloga v apotekah. V Ptujju pri apteki Ig. Behrbalk in H. Molitor. 967

Kupim

fizol (pisani, Wachtelbohen), oves, pšenico, rž, ajdo, orehe, posušene gobe v vsaki množini po najboljših cenah.

Alois Schnideritsch

Maribor, dravski most.

Sprejme se

z novim letom pridni, trdni in zanesljivi

nadhlapec

ki ima oskrbeti dva konja ter voditi gospodarstvo. Plača po dogovoru. Poudrbe s predpisni sprečeval na upravništvo „Stajerca“.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelji

1 kg sivih slisanih 2 K; boljsh 2 K 40 h; na pol belih 2 K 60 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinejših sneženo-belih, slisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flaum (Dannen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinejši prsni 12 K. Ako se vzame 5 kg, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega rdečega, plavega belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinoma, vsaka 80 cm dolga 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flaumastim perjem za postelje 16 K; pol-danne 20 K; danne 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne tuhne, 200 cm dolge, 140 cm. široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; glavne blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 60, 5 K 20, 5 K 70; spodnje tuhne iz močnega, pisanega gradla 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80, 14 K 80. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava franco dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 716.

Česko bogato ilustrirani cenik gratis in franko. 750

Pri suši in pomanjkanju vode so za lastnike vodne moči patentni lokomobili z vročo paro

Heinrich Lanz, Mannheim

hitro v promet postavljena, cena, jako štedilno delujoča in za vsako kurjavo primerna

rezervna moč

Avstrijska prodajalna pisarna:

EMIL HONIGMANN Dunaj, IX/4, Löblichgasse 4.

I. u. telefon 1559 4. Obisk inženirja zastoj.